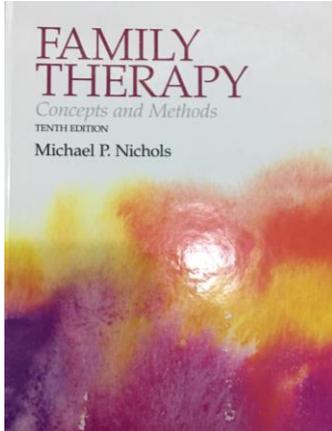

ปริทรรศน์หนังสือ

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง

Laddawan Na Ranong

รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำพิเศษสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อเรื่อง : Family Therapy: Concepts and Methods

ผู้เขียน : Michael P. Nichols

ปีที่พิมพ์ : ค.ศ. 2013

การบำบัดครอบครัว: แนวคิดและวิธีการ (Family Therapy: Concepts and Methods) เขียนโดย ศาสตราจารย์ ดร. ไมเคิล พี นิโคลส์ (Michael P. Nichols) ซึ่งเป็นผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานด้านการบำบัดครอบครัวมาเป็นเวลานานกว่า 40 ปี ดร.นิโคลส์ ได้รับการฝึกฝนการบำบัดครอบครัวกับซาลวาเดออร์ มินูชิน (Salvador Minuchin) ซึ่งเป็นผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวแบบโครงสร้าง และเมอร์เรย์ โบเวน (Murray Bowen) ผู้พัฒนาทฤษฎีระบบครอบครัว และได้ทำงานร่วมกับผู้นำด้านทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวต่างๆ อีกหลายท่าน เป็นผู้เขียนบทความทางวารสารการปรึกษาครอบครัวลงวารสารจำนวนมาก ได้เขียนหนังสือหลายเล่ม เกี่ยวกับการบำบัดครอบครัว หนังสือที่ติดอันดับขายดีที่สุดคือ The Lost Art of Listening และล่าสุดได้เป็นผู้เขียนร่วมกับ Salvador Minuchin และ Wai-Yung Lee คือ หนังสือชื่อ Assessing Families and Couples: From Symptom to System

หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์เป็นครั้งที่ 10 และได้รับการยอมรับมากที่สุดว่าเป็นหนังสือที่ดีในเรื่องการบำบัดครอบครัว นอกจากนี้ยังใช้เป็นตำราประกอบการเรียนการสอนระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งของสหรัฐอเมริกา หนังสือดังกล่าวนอกจากจะจัดพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว ยังมีการเผยแพร่ในรูปแบบ e-Book สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาผ่านแท็บเล็ตและสมาร์ตโฟนอีกด้วย เนื่องจากมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพราะออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้สนใจศึกษาด้วยมัลติมีเดีย โดยมีวิดีโอประกอบเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้อ่าน ทำให้สามารถทราบรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน เทคนิคการให้การปรึกษาตามทฤษฎีต่างๆ และข้อมูลเชิงลึกของกรณีศึกษาในแต่ละกรณี ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลด้วยการใช้แบบทดสอบอัตนัยขนาดสั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในหนังสือเล่มนี้ มาช่วยทำให้ตนเองกระจ่างยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในตอนท้ายของทุกบท จะมีบทวิจารณ์ บทสรุป และมีการแนะนำหนังสือ เว็บไซต์ ที่มีสาระเกี่ยวข้องกับบทนั้นๆ เพื่อให้ผู้อ่านไปศึกษาเพิ่มเติมอีกด้วย

เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว ผู้เขียนคาดหวังว่าผู้อ่านจะสามารถอธิบายวิธีการบำบัดครอบครัวทางคลินิกสามารถวิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลวในการวิจัยทางการบำบัดครอบครัว และผลกระทบต่อ การปฏิบัติทางคลินิกในปัจจุบัน รวมทั้งสามารถเปรียบเทียบทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวที่แตกต่างกันในการบำบัดครอบครัวได้ หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งแบ่งเป็นบทได้ 14 บท และภาคผนวก โดยแต่ละตอนมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วย บทนำและเนื้อหา 3 บท สำหรับบทนำเริ่มต้นด้วยพื้นฐานของการบำบัดครอบครัว ประวัติของบุคคลสำคัญทางจิตเวช ขอบเขตการบำบัดทางจิตวิเคราะห์ การบำบัดครอบครัวและบุคคล จิตวิทยา กับ บริบททางสังคม การคิดแบบเส้นตรงและการคิดแบบวงเวียน และพลังแห่งการบำบัดครอบครัวจากนั้นในบทที่ 1 จะกล่าวถึงวิวัฒนาการของการบำบัดครอบครัว บทที่ 2 เทคนิคพื้นฐานของการบำบัดครอบครัว จะกล่าวถึงขั้นตอนการบำบัดครอบครัว เริ่มตั้งแต่การติดต่อผู้ต้องการบำบัด การบำบัดระยะแรก ระยะกลาง และการสิ้นสุดการบำบัด การประเมินครอบครัว และกรณีศึกษาที่หลากหลาย และบทที่ 3 จะกล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของการบำบัดครอบครัว ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีระบบทั่วไป ทฤษฎีโครงสร้างทางสังคม ทฤษฎีการยึดติด แนวคิด การทำงานของครอบครัวบำบัด ความเป็นบริบทของบุคคล ความเป็นระเบียบแบบของครอบครัว สามเหลี่ยม ความสัมพันธ์ กระบวนการ/เนื้อหาโครงสร้างครอบครัว วงจรชีวิตครอบครัว และกรณีศึกษา

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยเนื้อหา 7 บท ซึ่งจะกล่าวถึงทฤษฎีคลาสสิกในการบำบัดครอบครัว 6 บท ได้แก่ บทที่ 4 การบำบัดครอบครัวตามทฤษฎีระบบของโบเวน (Bowen Family Systems Therapy) บทที่ 5 การบำบัดครอบครัวเชิงกลยุทธ์ (Strategic Family Therapy) บทที่ 6 การบำบัดครอบครัวแบบโครงสร้าง (Structural Family Therapy) บทที่ 7 การบำบัดครอบครัวแบบประสบการณ์นิยม (Experiential Family Therapy) บทที่ 8 การบำบัดครอบครัวตามแนวคิดจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Family Therapy) และบทที่ 9 การบำบัดครอบครัวตามแบบพฤติกรรมกรู๊ด (Cognitive-Behavioral Family Therapy) ซึ่งแต่ละบทจะกล่าวถึงแนวคิดสำคัญของแต่ละทฤษฎี พัฒนาการความผิดปกติทางพฤติกรรม เป้าหมายของการบำบัด เงื่อนไขในการบำบัดเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เทคนิคการบำบัด และการประเมินผลการบำบัดตามทฤษฎี ส่วนบทที่ 10 เป็นการนำเสนอแนวคิดการบำบัดครอบครัวในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยเนื้อหา 4 บท กล่าวถึง การพัฒนาล่าสุดในการบำบัดครอบครัว ได้แก่ บทที่ 11 การบำบัดครอบครัวแบบมุ่งเน้นคำตอบ (Solution-Focused Therapy) บทที่ 12 การบำบัดครอบครัวด้วยการเล่าเรื่อง (Narrative Therapy) ซึ่งแต่ละบทจะกล่าวถึงแนวคิดสำคัญของแต่ละทฤษฎี พัฒนาการความผิดปกติทางพฤติกรรม เป้าหมายของการบำบัด เงื่อนไขในการบำบัดเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เทคนิคการบำบัด และการประเมินผลการบำบัดตามทฤษฎี และบทที่ 13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดสำคัญของทฤษฎีครอบครัวในฐานะระบบ และครอบครัวที่มีเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลง และบทที่ 14 การวิจัยเกี่ยวกับการช่วยเหลือครอบครัว ผลการวิจัย และข้อค้นพบจากงานวิจัยในเรื่องการช่วยเหลือครอบครัวสำหรับความผิดปกติของเด็กและวัยรุ่น ความผิดปกติของผู้ใหญ่ และข้อค้นพบจากงานวิจัยในเรื่องการช่วยเหลือครอบครัวสำหรับความผิดปกติด้านความสัมพันธ์ การวิจัย กระบวนการช่วยเหลือครอบครัว ระเบียบวิธีการวิจัยครอบครัว ข้อสรุป และทิศทางในอนาคต

หนังสือเล่มนี้มีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีบำบัดครอบครัวที่คลาสสิกและสำคัญ เป็นที่ยอมรับในศาสตร์ดังกล่าว ทำให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิด หลักการ และวิธีการบำบัดครอบครัวอย่างลึกซึ้ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้สอนและผู้เรียนทางจิตวิทยาการศึกษา และการปรึกษาครอบครัว

บรรณานุกรม

Michael P. Nichols. (2013). *Family therapy: Concepts and methods*. 10th ed. New Jersey: Pearson Education Inc.